Mr. SPEAKER.—Now, there are two amendments tabled. The mover of the first is not present. The other amendment is moved by Sri Doddameti. I will put the amendment to the vote of the House:

The question is:

"That in line 3, omit the words "including Maharashtra,"
(ii) in line 4, for the words "(a) Linguistic majority,
(b) Continuty.....wishes of the people, substitute the words
"Yutual agreement to be arrived at between the States

"Mutual agreement to be arrived at between the States concerned in the matter of affecting minor border adjustments wherever found necessary."

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.....Now, I will put the Resolution to the vote of the House. The question is:

"That this Assembly recommends to the Government of India that the border disputes between Mysore and the adjoining States including Maharashtra be solved on the basis of (a) Linguistic mojority, (b) Contiguity, (c) village as a unit, and (d) wishes of the people, without further delay."

Mr. SPEAKER.—I think the Noes have it, the Noes..... Sri N. O. SAMAJI (Belgaum II).—Division, Sir.

(Division Bell was rung)

Mr. SPEAKER.....Now, I put the Resolution for the vote again. The question is:

"That this Assembly recommends to the Government of India that the border disputes between Mysore and the aljoining States including Maharashtra be solved on the basis of (a) Linguistic majority, (b) contiguity, (c) village as a unit, and (d) wishes of the people, without further delay."

Results of Discussion is as follows: Noes: 54. Ayes: 6.

NON-OFFICIAL RESOLUTION

Re: Establishment of a Separate and Independent Department of Indian Medicine in the State.

Sri V. S. PATIL (Belgaum I). _Sir, I beg to move:

"That this Assembly is of opinion that a separate and independent department of Indian Medicine be established in the State at an early date."

Mr. SPEAKER. - Resolution moved:

That this Assembly is of opinion that a separate and independant department of Indian Medicine be established in the State at an early date."

This is a bit very wide and does not disclose the exact ambit or the present position. If the House agrees and also the mover agrees, the Hon'ble Minister may kindly tell us what the position is, so that the Debate will be circumscribed.

Sri K. NAGAPPA ALVA (Minister for Health).—Sir, the Department of Indian Medicine is a separate department. It is independent also to a large extent. So far, there was an Assistant Director of Medical Services, Indian Medicine, Grade II with the pay scale starting from Rs. 300.

The amalgamation of the Department has been done and there is one Directorate now. The status and the position of the Assistant Director of Indian Medicine has been raised to that of grade one Assistant Director of Medical Services with the pay scale starting from Rs. 60). The present position is that every encouragement has been given to this system. But we had certain inherent difficulties in this system because of having integrated the system with other systems. After the re-organisation of the States different quilifications from different institutions have to some extent confused the issue. We are having one Government College of Indian Medicine and 9 private Colleges. Here again the question of integrated system was there and after careful consideration, the Central Health Ministry took a decision that Shudha Ayurveda system should be developed as such and a decision was to start Shudha Ayurveda Course and we have that Course started immediately after the decision. Shudha Ayurveda Course was started in our State during 1964-65 and even then it was decided recently to upgrade this course. As such the attempt is being made now to build up this system and to give more encouragement so that people may have the satisfaction that Ayurveda, Unani and any other systems are being encouraged and people will get the real service from the systems. We are having central herb gardens. I must say that the two Hospitals one at Mysore and another at Bangalore have fairly big gardens. These gardens are being developed and will be to a full capacity very soon. Regarding the pay sealet and status also we have come to the conclusion that the pay scales must be raised and also the status of these people -i.e., diploma holders and Degree holders will be raised to the status of allopathists. are also revising the cadre and recruitment rules. Here again I submit there has been so much of confusion. People working in the Unani Department in two rival pay scales and also people working in Ayurveda Section have confused the issue. We are going to clear all these complications by having cadre and recruitment rules for these people and

also raise their status. We have started the Research Department also and we are trying to build it up. This year we have been giving the State Council of Indian Medicine the power and status. It met in a joint session and they have formed a Sub-Committee on 9th December 1965 to examine the desirability of the Mysore Ayurveda and Unani Services having, a separate and independent Department or whether it should function as a part of the Directorate of Health Services, Sir, here I would like to say that the one of the terms of reference to this Committee is to examine the desirability of having a separate Department for Ayurveda and Unani Services, the connected personnel and all that, and to submit a report to Government. The Sub-Committee is examining this question. We have to wait for the recommendations of this Committee and we have given instructions to speed up their work so that the Government may take a correct decision taking into consideration the financial implications and also the efficiency of the administration. Here again I submit that about the financial considerations we are not bothered. We are interested in administration. We will try to give the best of consideration to have the best of administration.

12-00 Noon

There has been a feeling that there is some kind of prejudice. Sri SANJEEVANATHA AIKALA.—Justifiable.

Sri K. NAGAPPA ALVA.—It may be justifiable from the point of view and from the angle of vision which my Hon'ble friend has been always insisting. But with all the honesty and the sincerity I command my Hon'ble friend also knows, what we have been doing. Certain difficulties we had. We have overcome those difficulties. I am of opinion that much has been done. By the progress that we have achieved, especially during the last two years, I am confident that these systems will have the encouragement that is due and the systems will be devoloped to the fullest extent. My wish is that by the end of this year itself, Government will be in a position to prove to this august House, and also to the public, that by the re-organisation, by the formation of the Directorate of Health Services and by having a separate cadre for officers in this system, to a large extent, things will improve.

Hence, my appeal to the Hon'ble mover of this resolution is to withdraw this Resolution. From the Opposition, Sri V. S. Patil has given this particular resolution. But the number of resolutions that have been received from the Members of the Congress Legislature Party, is large enough. Very large number of people have given the same resolution. That clearly shows that they have appreciated the good work done and they want to develop this system further, and for that, they have also given a suggestion in this form. I am sure they are also convinced of the achievements we had in spite of many difficulties; that will prove that the Government have been sincere in their effort.

(SRI K. NAGAPPA ALVA)

As I said earlier, the Sub-Committee is going into this question and the Government will certainly take into consideration all the points urged by the Hon'ble Members; and the Government will take a correct decision to build up this system and to have the advantages of this system to the people.

Hence, Sir, I feel there may not be even the necessity of having long discussions. Because, I may assure you that everything possible will be done to develop this system and build up this administration along with the Directorate of Health Services.

†SrI V. S. PATIL.—Sir I must thank the Hon'ble Minister for Health for giving the present position in this matter of Indian Medicine. Of course, some of us are not well-versed in the actual state of affairs and we wanted to know what exactly is the position so far as our indigenous medicines are concerned.

The main purpose of this resolution is that the Unani as well as our Hindu medical departments or methods must be given due importance, and progress must be achieved in both these systems. At present, the Allopathic method of treatment and medicine has pervaded not only this countray but the whole of the world. Why? Because the allopathic method of treatment is a progressive method. Every day some progress is made, so far as that medical system is concerned, by various inventions and new discoveries. It is a progressive method and they have built up that particular system during the last 200 or 300 years. That is not the case with our medical system, that is. Ayurveda or Unani. Both these systems have practically become static. No improvements have been encouraged either by the Government or the people. That is why, even though in both the systems, there are good medicines and good treatment still these branches are practically in the hands of the ignorant people. That is one of the reasons for their not registering progress in spite of our ancient medicines or medical treatment. There are so many good medicines in those systems. But at present, none of them havesurvived; the main reason being that whatever is known to one man is not imparted to another. Our medical people-Vaidyas and Hakims, kept the secrets of these medicines to themselves and along with them, they also used to perish. At the most, they may try to impart that knowledge to their sons or relatives. But they could not follow and that is one of the reasons for the decline of these systems.

Sri C J. MUCKANNAPPA (Sira).—There is no quorum, there being only 18 Members in the House. This is the third time the bell is ringing.

(The bell was rung and quorum was formed)

Sri V. S. PATIL.—Our system—both Unani and Ayurvedic, has got very long history, and a glorious past. But the present is very bleak. And that is the reason why, I have moved this resolution. The condition

of these systems must be improved; they must be given encouragement; their progress must be brought in line with the Allopathy. According to the statement of the Hon'ble Minister, they are, I think, doing something to encourage these systems. But I must point out to him that still greater encouragement is needed to have these systems perfected.

After all, all this medical treatment, whether it is allopathic or unani or ayurveda or any other system of medicine, it is meant for the welfare of the human beings. The goal is the welfare and amelioration of the human being and for that reason let us make deep research into these two terms of indigenous origin with a view to try and help humanity and to encourage our own people in these two branches.

So, I submit Sir, that the encouragement that is already given by the Government is not sufficient and further steps must be taken to improve it.

ಶ್ರೀ ಸಂಜೀವನಾಥ ಐಕಳ (ಸುರತ್ಕರ್).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಿ. ಎನ್ ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿರುವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹಾಗೂ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ದೇಶೀಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಇಲಾಖೆಯೊಂದನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ರರಾವನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಮರ್ಥಿಸಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನಷ್ಟೆ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಬಹುಶಃ ಆಯುರ್ವೇದದ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ತಿರಸ್ಕಾರ ಭಾವವನ್ನು ಮಾತ್ಯ ಅರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಲ್ಲಗಳೆದು ದೇಶೀಯ ಪದ್ಧತಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಬಹು ವಿಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಲು ತೀರ ಅನಮರ್ಥನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಾತನ್ನು ಅಥವಾ ನರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವಂಥ ಅಳತೆ ಗೋಲಿನಿಂದ ಅಳೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಧೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವಾಗ ಮಾತುಗಳು ವಿಶೇಷ ವಾಗಿವೆ. ಈ ನಥೆಯಲ್ಲಾಗಲೇ, ಹೊರಗತೆಯಲ್ಲಾಗಲೇ, ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲೇ, ನಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲೀ ಅಯುರ್ವೇದವ ಬಗ್ಗೆ ವಿಪುಲವಾದ ಮೊಸಳೆ ಕಣ್ಣೀರು ಹುರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬರುವಂಥ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಮಾತಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತ ಇರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ ಇತರ ಅನೇಕ ನಮಸ್ಯರೂ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಮರ್ಥಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ವಿಪುಲವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಈಗ ಆಸುರ್ವೇದ ಎಂಬುದು ಕೇವಲ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಪದ್ಧತಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅದು ಒಂದು ಶಾಸ್ತ್ರ. It is a science of life ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾಲ್ಕು ಹೇದಗಳ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಅಯುರ್ವೇದವು ಐದನೆಯ ವೇದವಾಗಿ ಪರಿಗಸ್ ಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಷ್ಟು ಹೊಡ್ಡರ್, ವಿಶಾಲ ಪಾದುದು ಅಗಿದೆಯೇ ಅದೇ ರೀತಿ ಆಯುರ್ವೇದವು ವಿಶಾಲವಾಗಿನೆ. ಅದು ದೊಡ್ಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ತಳಪದಿಯ ಮೇಲೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅದು ಕೇವಲ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ವಿಧಾನವಲ್ಲ. ಮಗು ಹುಟ್ಟುವ ಮೊದಲಿನಿಂದ ಪುರುವಾಗಿ, ಆ ಮುನುಷ್ಯ ಸತ್ತ ನಂತರ ಯಾವರೀತಿಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸ ಬೇಕೆಂಬುದುಗಿ ವಿಪುಲವಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಪಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರಗಳುದಲ್ಲೂ ಗುಣಪಡಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವದೆ. ಕೇವಲ ಮಂತ್ರಗಳ ಉಚ್ಛಾರಣೆಯ ಮೂಲಕ, ಜಪತಪಗಳ ಆಚರಣೆಯ ಮೂಲಕ ಆಯುರ್ವೇದ ದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರೋಗಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಲಾಗಿವೆ. ಅವನ್ನು ನಾನು ಸ್ವತಃ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಪಂಡಿತ ತಾರಾಸಾಥ ಅಮಾ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಪರಿಚಿತಲಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಎಷ್ಟೋ ಐಂಮಲೆಗಳನ್ನು, ರೋಗಗಳನ್ನು, ಕೇವಲ ಮಂತ್ರದ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ, ಜಪತ್ರಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನವಿಂದ ಗುಣಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಉರ್ವಾರಣೆಗೆ ಸಿಹಿ ಮೂತ್ರ ರೋಗ, ಕ್ಷಯ ಅನ್ನ ಮುಂತಾವವುಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಉರ್ವಾರಣೆಗೆ ಸಿಹಿ ಮೂತ್ರ ರೋಗ, ಕ್ಷಯ ಅನ್ನ ಮುಂತಾವವುಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸುವಾಪರಣೆಗೆ ಸಿಹಿ ಮೂತ್ರ ರೋಗ, ಕ್ಷಯ ಅನ್ನ ಮುಂತಾವವುಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ಅಸ್ಪಣ್ಣ (ವಿರಾಜಪೇಟೆ).—ಹಾಗಾದರೆ ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇದರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ತಾತ್ಸಾರವಿದ್ದರೆ ಮಂತ್ರ ಹಾಕಿ ಗುಣ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಹುದಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ನಂಜೀವನಾಥ ಐಕಳ —ನನಗೆ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಕಲಯುವ ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಬರಲಲ್ಲ. ಅಂಥ ಮಹಾತ್ಮರ ಯಾರಾದರೂ ಈಗಲೂ ಇರಬಹುದು. ಅಂಥ ಮಹಾತ್ಮರ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ, ಪಂಡಿತರಿಂದ ಅಯುರ್ವೇದದ ಶಕ್ತಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ಆಯುರ್ವೇದ ಔಷಧಿಗಳಲ್ಲ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ, ಅವು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಭಾವಕಾರಿಯಾಗಿ, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿವೆ ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟೋ ರೀತಿಯಿಂದ ತಾತ್ಸರ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಇದ್ದ ನರ್ಕಾರವೂ ಕೂಡ ಆ ಪದ್ಧತಿಯ ಕಡೆ ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣ ಪ್ನ. — ಮಿತ ನಂತಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಚರಣೆಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ವಂಕಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ನಂತಾನ ನಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲ ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರು ನೂಚನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ, ನ್ಯಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ನಂಜೀವನಾಥ ಐಕಳ.—ಅಯುರ್ವೇದವಲ್ಲಿ ಗರ್ಭ ನಿರೋಧ ಮಾಡಲು ನಾಧ್ಯವಿದೆ. ಕೆಲವು ನಿಷ್ಠೆಗಳನ್ನು ನತಿಪತಿಗಳು ಆಚರಿಸಿದರೆ ಗರ್ಭನಿರೋಧ ಮಾಡಲು ನಾಧ್ಯವಿದೆ. ಈಗ ಆಚರಣಿಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ ವಂಕಿ ಉಪಯೋಗಿನುವುದು, ಆಪರೇಷನ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡದೆ ಕೆಲವು ರೀತಿಯಿಂದ ನಿಷ್ಠೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ಆಚರಿಸಿದರೆ ಗರ್ಭ ನಿರೋಧ ಮಾಡು ವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ಈ ರೀತಿ ಇರುಖಾಗ, ಪ್ರಭಾವಿತ ಪರಿಣಾಮ ನಮ್ಮ ಅಯುರ್ವೇದ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲ ಬರುವಾಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನರ್ಕಾರದ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯತೆ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ದಿನೆಯಲ್ಲ ಅಯು ರ್ವೇದದ ಪುನರುತ್ಥಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಯುರ್ವೇದವು ನಮ್ಮ ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಪದ್ಧ ತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ನಿತ್ಯದ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಗಳಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಅಯುರ್ವೇದವ ಪುನರುತ್ಥಾನವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಬೇಕಾದರೆ ಆಯುರ್ವೇದದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ತೆಯನ್ನು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹರಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಯುರ್ವೇದದ ಶಕ್ತಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಆರೋಪತಿಯ ಶ್ರೇಷ್ಠ ತಜ್ಞರು, ಫ್ರೆಂಚ್ ತಜ್ಞರೊಬ್ಬರು ಯಾರು ಗೋಲ್ಡ್ ಇಂಜಕ್ಷನ್ಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಸ್ಪತಃ ತುಂಗ ಭದ್ರದಲ್ಲಿಯವ ಪ್ರೇಮ ಪೀಠಕ್ಕೆ ಪಂಡಿತ ತಾರಾನಾಥರಲ್ಲಗೆ ಬಂದು ಅಯುರ್ವೇದದಲ್ಲ ಬಂಗಾರ ದಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿ ಭಸ್ಮವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆ ನಂತರ ಗೋಲ್ಡ್ ಇಂಜಕ್ಷನ್ ತಯಾರಿಸಿವ್ಧಾರೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ವಿದೇಶಿ ವೈದ್ಯ ತಜ್ಞರು ಪಂಡಿತ ತಾರಾನಾಥರಿಗೆ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದುಂಟು.

ಕಾಯಕಲ್ಪ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪದ್ಧತಿಸು ನಹ ಎಷ್ಟೋ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಿದೆ; ಯಾವರೀತಿ ಆಸುಪ್ಯ ವೃದ್ಧಿಸುನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿವೆ, ಯಾವ ರೀತಿ ದೈಢಕಾಯ ರಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ದೇಹನಾರ್ಡ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಾಯಕಲ್ಪ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಮೂಲಕ ತೋರಿಸಿಸ್ಥಾರೆ.

ಇನ್ನು ಕೇರಳದ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲ ಅಯುರ್ವೇದದಲ್ಲ ಬೇರೆಬೇರೆ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಅಲ್ಲ ಧಾರಾ ಪದ್ಧತಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಹಾಗೆಂದರೆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಮೈಗೆಲ್ಲಾ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಪದ್ಧತಿ. ನಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ದೋಣಿಯಲ್ಲ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಮಲಗಿಸಿ ಅವನ ಮೇರೆ ಎಣ್ಣೆ ಎನ್ನು ನುರಿದು ಅವನ ಎರಡು ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಮೆನೇಜ್ ವಾಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯೂ ಅಲ್ಲಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಎಂತಹವಾತ ರೋಗಗಳು ಇದ್ದರೂ ವಾಸಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಮಜ್ಜಿಗೆ, ಹಾಲು,—ಇತ್ಯಾದಿ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ. ಒಂದು ಧಾರಾಕ್ರಮದ ರೀತಿಯಲ್ಲ ಅದರಲ್ಲೂ ಕಪಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲ ಅ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಇಳಿಸಿ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಎಂತಹ ನರ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಬಿಟ್ಟು ಬಡುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನಸಿಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳಲ್ಲಯೂ ಅಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಕ್ರಮಗಳು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಇತ್ತ ಕಡೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ದೈಷ್ಟಿ ಏಕೆ ಹೋಗಲಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನಸಿಕ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಕ್ರಮಗಳೂ ನಹ ಅಯುರ್ವೇದದಲ್ಲ ಗೇಳಿವೆ. ಅವರೆ ಇವತ್ತು ಅಂಥಾದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಳವಾಗಿ ನೇರ ವಾಗಿ ಅಫ್ಯಾನ ಮಾಡುವ ಪಂಡಿತುಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಅಯುರ್ವೇದದಲ್ಲ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೊರತೆ ನಮಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಇಡೀ ಈ ಆಯುರ್ವೇದ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ದೂರುವುದು ನಮಂಜನವಾದುದಲ್ಲ. ನಾವು ನಿಜವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಅಭ್ಯಾನ ಮಾಡವೆ ಕೇವಲ ಅರ್ಥಿಕ

ರೃಷ್ಟಿಯ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬಾರದು. ಇದನ್ನು ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ಅಭ್ಯಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಇಡೀ ಅಯುರ್ವೇದ ತಾನ್ಸ್ಪದ ಒಂದು ಅಳವನ್ನು ನಾವು ಕಂಡುಹಿಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಅಯುರ್ವೇದರ ಒಂದು ಮಹತ್ವ ನಮಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಯುರ್ವೇದವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ**ದೆ**. ಆದ್ದರಿಂ**ಡ** ನಾವು ವಿಚಾರ ಈ ಅಯುರ್ವೇದಕ್ಕೆ ನರ್ಕಾರ ಪೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬ್ರಟಿಷರು ಇದ್ದಾಗ ಈ ಒಂದು ಆರ್ಯುರ್ವೇದವನ್ನು ರಾಷಕೀಯ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಅರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರು. ಬ್ರಿಟಿಷರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗತಕ್ಕ ಔಷಧಿ ವೆಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ವಾರ್ಕೆಟ್ಟನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಬಹಳ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲ ಅವರ ಔಷಧಿಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಇತ್ತು. ಅದರೆ ಅವರು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲ ಈ ಅಯು ರ್ವೇದ ಔಷಧಿಗಳಿಗೆ ನರಿಯಾಗಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಗಡಿಗಳನ್ನು ದೃಢವಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರು. ನಿಜವಾಗಿ ಅವರು ಅಯುರ್ವೇದವನ್ನು ಬಹಳ ತಾತ್ಸಾರವಾಗಿ ಕಂಡರು. ಆದರೆ ನಾವು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪನ್ನು ಅವರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅವರ ದೃಷ್ಟಿ ಆ ರೀತಿ ಇತ್ತು. ನಾವು ನೃತಂತ್ರರಾದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಜೀ ಅದ ಈ ಒಂದು ಅಯುರ್ವೇದ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ, ಈ ಒಂದು ಅಯುರ್ವೇದ ಪದ್ಧತಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜೆಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕಾದುದೆ? ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ರಚಿಸಿ ದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬೇಶೀಯ ನರ್ಕಾರಗಳೂ ನಹ ಅಂತಹ ನಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅಯುರ್ವೇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುವನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಶಾಸ್ಪ್ರೀಯವಾಗಿ ತೆಗೆದು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಔಷಧಿ ಸ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಕಲ್ಪನಬಹುದು, ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ನರ್ಕಾರದವರು ರಚಿಸಿರುವ ನಮಿತಿಗಳು ವರದಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟವೆ. ಇನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸರ್ಕಾರವವರು ಆ ಕಮಿಟಿಗಳ ಶಿ**ಫಾರ್ನುಗಳ** ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಕಾರ್ರಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ **ತ**ಂದಿರಬಹುದು. ಅದರೆ ಅವುಗಳೇನೂ ಸಾಕಾಗಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತರಹ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಬಹುದು. ನರ್ಷನ್ ಔಷಧವೆಂಬುದು ಅಯುರ್ವೇದ ಔಷಧ. ಅದು ದದ್ರಗಿಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಔಷಧ. ಅದರ ಕೆಮಿಕಲ್ ಎಕ್ಸ್ಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಅನೇಕರು ನಮ್ಮಿಂದಲೇ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರನಃ ನಮ್ಮ ಬೇಶಕ್ಕೆ ವಾಪನ್ಸು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥಾದ್ಯರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಇನ್ನು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಂದು ಕಾಡಿನಲ್ಲ ಹೊರಕುವ ಒಂದು ತರಹ ಬೇಜದಿಂದ ಅದರ ಸಾರವನ್ನು ತೆಗೆದರೆ ಅದು ಕ್ಷಯರೋಗಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಅಮೇರಿಕಾದ ಒಂದು ಔಷಧ ಕೌಪೆನಿಯವರು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬರೆದು ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ನಿಜವಾಗಿ ನಮ್ಮ ನರ್ಕಾರದವರು ಈ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಹೊಂದದೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದವರು ಈ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆಯಿದೆ ಪರಹೇಶದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದೊರಕಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕೈಕೊಂಡ ಅಯುರ್ವೇದ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಅವನ್ನು ಅಯುರ್ವೇದ ಶಿಕ್ಷಕರು ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಾಪಕರುಗಳು ಕಲಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆಯುರ್ವೇದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನೂ ನಹ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಲನುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರಿಂದ ಎಮರ್ಶಿ ಮಾಡಿ ಬಂದಂಥ ಔಷಧಿಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ಅವು ಅನೇಕ ತರಹ ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಔಷಧಿಗಳಾಗಿವೆ. ಏಕ ಮೂಲಕಾ ಪ್ರಯೋಗಗಳೆಂದು ಹೆನರುವಾಸಿ ಯಾಗಿವೆ. ಒಂದೊಂದು ಗಿಡ ಮೂಲಕೆಗಳ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ನಾನಾ ತರಹ ಕಾಯುಲೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಿರುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅನೇಕರು ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಕುಷ್ಮ ರೋಗಕ್ಕೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಒಳ್ಳೆಯ ಔಷಧಿಗಳಿವೆ. ಕೆಲವು ಏಕ್ ಮೂಲಕಾ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಗಿಡವಿದೆ. ಅದರ ನಾರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಒಂದು ತರಹ ಔಷಧಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದು ವಿಷಮ ಜ್ಯರಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಔಷಧಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣ ಪ್ಪ.—ಅಶ್ವನಿ ಲೇಹ ಏತಕ್ಕೆ ತಿನ್ನುವುದು ? ಶ್ರೀ ನಂಜೀವನಾಥ ಐಕಳ.—ಅವನ್ನು ಶ್ರೀಮಾ೯ ಮುಕ್ಕಣ್ಣ ಪ್ಪನವರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದು ಹೆಂದು ತಿಂದಿರಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ, ಅವರ ದೇಹವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದು ನತ್ಯವೆಂಬುದು (ಶ್ರೀ ಸಂಜೀವನಾಥ ಐಕಳ)

ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತವೆ. ಅದು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದುವೆಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದು ಇಲ್ಲ ಬಹುಭಾಗ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ ಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕರು ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾನು ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪ್ರವೇಯವೂ ಕೂಡ ಬರಲಾರದು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಆಯುರ್ವೇದ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲ ನನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಆಯುರ್ವೇದವನ್ನು ಕಲನುತ್ತಿರುವ ಅಯುರ್ವೇದ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗಾಗಲೇ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಿಗಾಗಲೇ ಪುಟ್ರಿಗೆ ಸೌಲತ್ತು, ನಹಾಯ, ನಹಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾ ಬಹುತಃ ನಮ್ಮ ನರ್ಕಾರದವರ ಕಡೆಯಿಂದ ನಡೆಯುವ ಒಂದು ಕಾಲೇಜು ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಫ್ರೋತ್ಸಾಹದಿಂದ 9 ಖಾಸಗೀ ಕಾಲೇಜುಗಳು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲದೆ. ಈ 9 ಖಾಸಗೀ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಏಪಿ. ಏನು ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿವೆ—ಇವುಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ದೊರಕುವ ನಹಾಯ ಬಹುಶಃ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅನ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡುವಂಥ ಹಣದಮ್ಮ ದೊರಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿದರೂ ನಾಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷದ ಹಣವೂ ನಹ ಈ 9 ಖಾನಗೀ ನಂತ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು 2 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಒಂದು ಉತ್ತರ ಬಂದಿದೆ. ಈ 9 ಆಯುರ್ವೇದ ವಿದ್ಯಾಪೀಠಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಇ೯ಏಡ್ ಕೋಡ್ ಎಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕ್ರೇಸಿವೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಅಮುಗಳಿಗೆ ದೊರಕುವ ನಹಾಯ ಕೇವಲ 8 ನಾವಿರ, 9 ಸಾವಿರ, 5 ನಾವಿರ, 3 ಸಾವಿರ, 2 ನಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಈ 9 ವಿದ್ಯಾಪೀಠಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವ ಅನ್ನತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಮಿಾರಿದೆ. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ವಿವರವಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ತರಿಸಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಲು ಸಿದ್ದನಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಔಷಧಿ ಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯ ನಾಕಷ್ಟು ದೊರಕಿಲ್ಲ. ಏನೋ ಅಯುರ್ವೇದರ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಜನರು ಅವುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರುವ ಧನ ರೂಪದ ನಹಾಯ ಮತ್ತು ಇತರ ನಹಾಯಗಳಿಂದ ಆ ನಂಸ್ಥೆಗಳು ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲ ಅಯುರ್ವೇದ ಕಾಲೇಜು ಒಂದಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣತರೂ ಮೇರಾವಿಗಳು ಆಗಿರಿತಕ್ಕ ಅಯುರ್ವೇದ ಬಹಳ ಅಭ್ಯಾನ ಮಾಡಿ ದಂಥ " ಕಲಯ್ಸಗ" ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರಾವ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಕೃಷ್ಣ ರಾವ್ ಅವರು ಈ ಕಾಲೇಜನ್ಸು, ಕಾಲೇಜು ಪ್ರಿನ್ಸಿ ಪಾಲರಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರು ನಿಜವಾಗಿ ಈ ಕಾಲೇಜು ಅದಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇನ್ನೂ ಎಂದು ಕಡೆಗಳಲ್ಲ ಧರ್ಮದ ಮೂಲಕ ದವಾಖಾನೆಗಳನ್ನು ಇಷ್ಟು ಅವುಗಳ ಮೂಲಕ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯ ಧನದಿಂದಲ್ಲ. ಅವರ ಅಯುರ್ವೇದರ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಮೆಚ್ಚಿದವರೂ ಹಾಗೂ ಅವರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯೆ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವವರೂ ಇತರ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಅವರಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೊಂದು ಸಾರಿ ಕಳುಹಿಸುವ ಸಹಾಯ ಧನದಿಂದ ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಗಳನ್ನು ಅವರು ನಡೆನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಅಂತಹವರು ಇನ್ನೊಂದು ಆಯುರ್ವೇದ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಧ ಎಕರೆ ಜಾಗವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಕೊಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಲಲ್ಲ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ವಾನ್ಯ ನದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ನಾರಿ ನಿರ್ಣಮಗಳ ಚರ್ಚೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ನಡೆಯು ಬರಖಾನ್ತ್ ಆಗುತ್ತದೆ.

The House adjourned at Thirty Minutes past Twelve of the Clock to meet again at One of the Clock on Monday, the 28th February 1966.